

בית המשפט המחוזי בחיפה

22 אפריל 2013

ת"פ 5011-12 מדינת ישראל נ' פלוני

בפני כב' השופט רון שפירא

מדינת ישראל

המאשימה

נגד

פלוני

הנאשם

גזר דין

העבירות בהן הורשע הנאשם

הנאשם הורשע, על פי הודאתו, בעבירות של מעשה מגונה בקטינה שטרם מלאו לה 16 שנים, שלא בהסכמתה החופשית, סחיטה באיומים שהביאה לביצוע מעשה, סחיטה באיומים, איומים והטרדה באמצעות מתקן בזק. בתמצית יצוין כי מדובר בכתב אישום שעניינו בקשר שנוצר באמצעות אינטרנט, בין הנאשם לבין קטינה, בטרם מלאו לה 16, כאשר הוא שכנע אותה תחת זהות בדויה, להתערטל בפניו. בהמשך ניצל את העובדה שיש בידיו צילומים של הקטינה, ותחת איומים דרש ממנה להיפגש עמו, וזאת לאחר שמלאו לה 16 שנים, ולקיים עמו קשר מיני. עוד יצוין להשלמת התמונה, כי מדובר בקטינה הנמנית על העדה החרדית, בעוד שהנאשם הוא מהמגזר הערבי, יליד 1960, נשוי ובעל משפחה.

כאמור, הנאשם הודה במיוחס לו והורשע בעבירות הבאות:

עבירה לפי סעיף 348(ב) בנסיבות סעיף 345(ב) + סעיף 345(א)(1);

עבירה לפי סעיף 428 סיפא;

עבירה לפי סעיף 428 רישא;

שתי עבירות לפי סעיף 192, הכל לפי חוק העונשין, התשל"ז - 1977;

וכן הורשע בעבירה לפי סעיף 30 לחוק התקשורת (בזק ושידורים) התשמ"ב-1982.

תסקירי שירות המבחן והטיעון לעונש

בעניינו של הנאשם הוגשו תסקיר של שירות המבחן וחוות דעת של המרכז להערכת מסוכנות, אשר ליד המרכז לבריאות הנפש בבאר יעקב, וזאת בהתאם להוראות סעיף 4 לחוק להגנה על הציבור מפני ביצוע עבירות מין, התשס"ו - 2006. מעריכת המסוכנות מטעם המרכז להערכת מסוכנות הגישה חוות דעת ארוכה ומפורטת, בסיכומה היא קובעת שרמת המסוכנות המינית הנשקפת מהנאשם הינה נמוכה עד בינונית, ועוד היא קובעת כי טיפול ייעודי לעברייני מין עשוי לצמצם את המסוכנות המינית. כפי שצוין בחוות הדעת, והדברים גם עלו בדיון בפני, הנאשם לוקח אחריות חלקית למעשיו, ואולם ניכר כי הוא חש חרטה על מעשיו ומפגין מוטיבציה לטיפול. בנסיבות אלו גם ניתנה המלצתה של הקרימינולוגית מטעם המרכז להערכת מסוכנות מינית.

בית המשפט המחוזי בחיפה

22 אפריל 2013

ת"פ 5011-12 מדינת ישראל נ' פלוני

שירות המבחן הגיש גם הוא תסקיר מפורט בעניינו של הנאשם, כאשר בסיומו של התסקיר, מטעמים שפורטו בהרחבה, קובע שירות המבחן כי להערכתו מדובר בנאשם בעל פוטנציאל להפקת תועלת מהטיפול במסגרת תכנית שגובשה עבורו. גם שירות המבחן, בדומה לחוות הדעת של המרכז להערכת מסוכנות מינית, התרשם כי רמת הסיכון להישנות מקרים דומים בעתיד היא נמוכה עד בינונית, וכי שילובו של המשיב בקבוצה טיפולית ייעודית לעברייני מין במסגרת שירות המבחן יכולה להפחית את רמת הסיכון להישנות מקרים דומים בעתיד. בהתאם, המליץ שירות המבחן על העמדתו של המשיב בפיקוח שירות המבחן לתקופה של שנתיים, כאשר במהלך תקופה זו הוא ישולב בקבוצה טיפולית ייעודית לעברייני מין. יצוין כי בנוסף המליץ שירות המבחן כי ייגזר על המשיב גם עונש של מאסר בעבודות שירות, ענישה מותנית משמעותית וכן חיוב בפיצוי כספי לנפגעת העבירה.

ביום 6.1.13 ניתנה החלטה על ידי בית משפט זה, אשר הורה לשירות המבחן ולגורמי הטיפול להעמיק בבחינת הפוטנציאל הטיפולי/שיקומי של הנאשם, וזאת בין היתר כדי שבית המשפט יוכל לקבוע אם יש "סיכוי של ממש" לשיקומו של הנאשם, וזאת בשם לב להוראת סעיף 40ד(א) לחוק העונשין, התשל"ז – 1977. שירות המבחן הגיש תסקיר משלים בעניינו של הנאשם, וציין כי הנאשם נמצא מתאים להשתתף בקבוצה טיפולית, אלא שמסיבות שאינן תלויות בנאשם, לא ניתן היה להתחיל בהליך הטיפול קודם למועד השלמת הטיעון לעונש. בהתאם, המליץ שירות המבחן בתסקירו המשלים, לשלב את הנאשם בקבוצה טיפולית ואף חזר על המלצתו לעניין העמדת הנאשם בפיקוח אלא שבתסקיר המשלים צוינה תקופת פיקוח קצרה יותר, של כ-18 חודשים. שירות המבחן גם חזר על המלצתו לגזור על הנאשם עונש של מאסר, שירוצה בעבודות שירות.

יצוין עוד, כי לבית המשפט גם הוגשה חוות דעת של הממונה על עבודות השירות, ולפיה נמצא הנאשם מתאים לעבודות שירות, ונקבע כי יעבוד בעבודות שירות בחברת קדישא בחדרה.

ב"כ הצדדים טענו בפני לעונש. אפרט את טיעוניהם בהמשך. יצוין כי לאחר הטיעון לעונש וערב שימוע גזר הדין, הוגשה בהסכמה לבית המשפט הצהרה של נפגעות עבירה. מדובר בהצהרת אמה של נפגעת העבירה, אליה צורף מכתב בכתב יד, הכתוב על ידי נפגעת העבירה עצמה. נפגעת העבירה תיארה במכתב את אשר עבר עליה, את תחושת האימה וחוסר האונים שליוותה את התנהגותה וציינה את הפגיעה במשפחתה. לדבריה, בעת המעשים היא פעלה כרובוט, לא יכלה להתרכז בלימודים, וביקשה לגזור עונש אשר יבהיר לנאשם כי גופה אינו הפקר. את דבריה סיימה בכתיבה בכתב יד גדול יותר "אל תיתן לו לנצח". אמה של נפגעת העבירה עתרה גם היא להחמיר בדינו של הנאשם, אשר לדבריה תמרן את נפגעת העבירה למעשים. האם ציינה כי אבי המשפחה אינו מודע כלל למקרה, וביקשה כי בית המשפט יביא בחשבון את הנזק שעלול הנאשם ואחרים שכמותו לגרום לצעירות במצבה של הבת, נפגעת העבירה. יצוין כי הסגנון הסכים להגשת המסמכים הנ"ל, תוך שאינו מבקש להשלים טיעון או לחקור את נפגעת העבירה או האם.

בית המשפט המחוזי בחיפה

22 אפריל 2013

ת"פ 5011-12 מדינת ישראל נ' פלוני

ב"כ המאשימה עתרה לגזירת עונש של מאסר ממושך. בהתאם למצוות הוראות חוק העונשין, לאחר תיקון 113, עותרת המאשימה לקבוע כי בנסיבות העניין, בשים לב לערך החברתי המוגן ובהתחשב בעובדה שמדובר בנאשם ללא עבר פלילי, יש לקבוע כי טווח הענישה הראוי נע בין 3 ל-6 שנות מאסר. בהתחשב בנסיבות העבירה, העובדה שמדובר בסדרה של מעשים מתמשכים, עתרה המאשימה לגזור על הנאשם עונש של 6 שנות מאסר בפועל, מאסר מותנה ופיצוי לנפגעת העבירה.

ב"כ הנאשם עותר לחרוג ממתחם ענישה, אשר לגישתו צריך להיות בעונשים קלים יותר, וליתן עדיפות לפן השיקומי. לעניין זה מציין ב"כ הנאשם כי הנאשם כבר החל בטיפול אצל פסיכיאטר פרטי, והוא מוכן לעמוד בפיקוח שירות המבחן ולהשתלב בכל הליך טיפולי. עוד ציין הסנגור, כי הנאשם הודה מיד בפתח משפטו, חסך מנפגעת העבירה את הצורך להעיד, ובנסיבות אלה טען הוא שיש מקום ליתן עדיפות להיבט השיקומי, על פני ההיבט העונשי.

הנאשם הביע חרטה, הבהיר כי הוא מבין את חומרת מעשיו וביקש כי בית המשפט יאפשר לו לנסות ולשקם את עצמו ואת משפחתו.

שיקולי בית המשפט לעניין הענישה

במקרה שבפני, מדובר בעבירות מין שתחילתן עת הייתה נפגעת העבירה קטינה שגילה פחות מ-16, אז נוצר הקשר בינה ובין הנאשם באמצעות רשת האינטרנט, ובהמשך, ותחת הסחיטה ושימוש בחומרים שהגיעו לידי הנאשם באינטרנט, עבר הקשר גם לקשר שכלל מגעים וקיום קשר מיני, וזאת לאחר שהקטינה כבר הייתה בת 16.

עבריינות מין, תוך שימוש ברשת האינטרנט, נמנית על התופעות החדשות המגיעות לפתחם של בתי המשפט. עמד על כך בית המשפט העליון בבש"פ 2065/13 פלוני נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 22.3.12), שם נאמרו הדברים הבאים (לצרכי מעצר, ואולם הם נכונים גם לענייננו):

"האינטרנט אינו מרחב וירטואלי-סטריילי כלל וכלל. האינטרנט חודר לחיים האמיתיים, ומציב סכנות של ממש בתחומים ובדרכים לא שיערו ראשונים. מעשים מגונים של פעם, שהיו כרוכים במגע פיזי עם נפגע העבירה, נתחלפו להם בסוגים שונים של מעשים בשלט-רחוק. החסות של האנונימיות הלכאורית והריחוק מהיושב בצדו השני של המחשב, משחררים חסמים ועכבות, ואנשים נורמטיביים כלפי חוץ, שולחים ידם במעשים שלא היו מעיזים לעשות בעולם שמחוץ למרחב האינטרנטי. מגע וחדירה פיזית נתחלפו בחדירה אל תוך המרחב האינטרנטי הפרטי-אינטימי שלהגולש בצד השני. מגע שנותר בין שניים בחדר סגור נתחלף לו בחשש לחשיפה ולפרסום פומבי בפייסבוק וביו-טיוב, מה שעשוי להעצים את הפגיעה בנפגע העבירה. כפה אדומה כבר אינה מסתובבת ביער שורץ

בית המשפט המחוזי בחיפה

22 אפריל 2013

ת"פ 5011-12 מדינת ישראל נ' פלוני

1 זאבים, היא משוטטת במרחב האינטרנטי, שם אורבים לה ציידים וטורפים מסוג
2 אחר. בעבר, יכול היה ההורה לשמור על ילדו שלא יסתובב במקומות מסוכנים או
3 בשעות מסוכנות. לא כך ההורה של היום, המתקשה להגן על ילדיו מהסיבה
4 הפשוטה שהסכנה אורבת לקטין בחדרו-שלו, מאחורי הדלת הסגורה. אלו
5 הסכנות החדשות, והמשפט צריך אפוא להתאים עצמו להתמודד עם תת-התרבות
6 העבריינית של הרשת. זאת, מבלי לשכוח את היתרונות והצדדים החיוביים
7 שברשת, ומבלי לגלוש ל"פאניקה מוסרית" ולהרתעת-יתר" (ההדגשה הוספה –
8 ר.ש.).

9
10 מקובלת עלי עמדת המאשימה, בכל הנוגע למתחם העונש ההולם. כאשר מביאים בחשבון את מעשה
11 העבירה ואת הערך החברתי שנפגע מביצועה, סבור אני כי אכן מדובר בעבירה אשר מתחם העונש
12 ההולם, המגלם את יסוד ההלימה, צריך להיות בין 3 ל-6 שנות מאסר.

13
14 עם זאת, יש להביא בחשבון גם את הוראות סעיף 40ד' לחוק העונשין. סעיף זה קבע, כי בית משפט
15 רשאי לחרוג ממתחם העונש ההולם כאשר השתכנע כי יש סיכוי של ממש בשיקומו של נאשם. בעניין
16 זה הביא המחוקק לידי ביטוי את חשיבות הליכי השיקום, והפנה את בית המשפט לעשות שימוש
17 בכוחו להפעיל עקרונות של משפט טיפולי במקרים המתאימים וכאשר שוכנע בית המשפט כי אכן יש
18 כלים שבאמצעותם ניתן לשלב טיפול וענישה, ובדרך זו להביא את הנאשם שבפניו לדרך של שינוי
19 אורחות חייו.

20
21 יודגש לעניין זה, כי המחוקק הבהיר בסעיף 40ד(ב), כי אם היה מעשה העבירה בעל חומרה יתרה, לא
22 יחרוג בית המשפט ממתחם העונש ההולם, וזאת אף אם הנאשם השתקם או שיש סיכוי של ממש
23 שישתקם, וזאת למעט בנסיבות מיוחדות ויוצאות דופן. אינני סבור שהמקרה שבפני נופל תחת
24 הגדרות סעיף 40ד(ב), וזאת מבלי להפחית בחומרת המעשים. בהתאם, סבור אני כי כאשר קיים
25 סיכוי של ממש לשיקום, כי אז יש מקום לשקול חריגה ממתחם העונש ההולם.

26
27 כפי שצוין בהחלטה מיום 6.1.13, בית המשפט הורה לשירות המבחן לבחון את אפשרויות שיקומו
28 של הנאשם והטיפול בו, וזאת בין היתר בשים לב לתסקיר שהוגש ולהערכת מסוכנות מינית אשר
29 קבעו כי קיים סיכוי של ממש להפקת תועלת מטיפול ייעודי לעברייני מין. כאמור, שירות המבחן
30 סבר כי ראוי לשלב את הנאשם בקבוצה טיפולית. במקביל החל הנאשם גם בטיפול יזום על ידי
31 פסיכיאטר פרטי.

בית המשפט המחוזי בחיפה

22 אפריל 2013

ת"פ 5011-12 מדינת ישראל נ' פלוני

בהביאי בחשבון אלו, סבור אני כי מבלי להמעט בחומרת העבירה, ראוי במקרה זה לחרוג ממתחם העונש ההולם ולהעדיף שיקולי שיקום. אבהיר עוד לעניין זה, כי שירות המבחן המליץ להעמיד את הנאשם בפיקוחו לתקופה ממושכת. העמדה בפיקוח של שירות המבחן מאפשרת לבית המשפט לעקוב אחר ההליך הטיפולי, וככל שהנאשם לא יעמוד בהתחייבויותיו ולא ישתלב בהליך, כי אז ניתן להחזיר את עניינו לדיון בבית המשפט ולגזור עליו עונש נוסף. שילוב זה של הליך טיפולי, ביחד עם פיקוח מתמשך ואפשרות לחזור ולשקול את דינו של הנאשם, מספקים מענה הולם אשר יש בו כדי להפיק את התועלת החברתית משיקומו של הנאשם, ובד בבד להשאירו בפיקוח, כך שאם לא ימצא את ההליך הטיפולי, ניתן יהיה לגזור עליו עונש הולם. זה המקרה בו סבור אני שיש מקום לשימוש באמצעים של שפיטה טיפולית [ראו לעניין זה: וקסלר ד.ב. תורת המשפט הטיפולי: סקירה, פורסם במחקרי משפט כ"ו (התש"ע – 2010) עמ' 367; כן ראו סדרת מאמרים על משפט טיפולי בכרך כ"ו של מחקרי משפט הנ"ל ואת ההקדמה לסדרת המאמרים, על המשפט הטיפולי בישראל, שנכתב ע"י מיכל אלברשטין שם, בעמ' 351; מאמרה של אורנה אליגון דר, המשפט הפלילי כתרפיה – האפשרויות ליישום של תורת המשפט הטיפולי, מחקרי משפט כו, שם, עמ' 491. ראו גם: New Wine in New Bottles: The Need to Sketch a Therapeutic Jurisprudence 'Code' of Proposed Criminal Processes and Practices, נייר עמדה שנכתב ע"י David B. Wexler, Arizona Legal Studies Discussion Paper No. 12-16, פורסם במסגרת http://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=2065454.

מעבר לאפיק השיקומי והסיכוי לכך, לרבות החלת עקרונות סעיף 40(א) לחוק העונשין, על בית המשפט להביא בחשבון, כשיקול לקולא, גם את הרכיבים שבהתנהגות הנאשם מעת שהוגש כתב האישום. לעניין זה לא שינה תיקון 113 לחוק העונשין את התייחסות בית המשפט לאופן בו מנהל נאשם את הדיון בעניינו. במקרה שבפני, הודה הנאשם מיד בפתח ההליך (ולמעשה גם מיד בתחילתה של החקירה). סבור אני כי יש מקום להביא גם אלו בחשבון, ליכוחו.

בד בבד עם גזירת עונש, אשר יש בו רכיב של הרתעה ביחד עם מסגרת טיפולית נוקשה, סבור אני כי יש גם מקום להביא לידי ביטוי את הפגיעה בנפגעת העבירה ובמשפחתה. לעניין זה סבור אני, כי הביטוי הנכון להשתתפות הנאשם והחברה בכאבה של נפגעת העבירה, צריך לבוא לידי ביטוי ברמת הפיצוי שיחויב הנאשם לשלם לנפגעת העבירה על הסבל שנגרם לה. ער אני לעובדה כי קיים קושי לכמת את הסבל והבושה שחווה נפגעת העבירה למדדים כספיים, ואולם סבור אני כי פסיקת פיצוי הולם במסגרת ההליך הפלילי, וכאשר פתוחה בפני נפגעת העבירה האפשרות למצות גם הליך אזרחי, כל אלו יתנו מענה לאותן תחושות קשות אשר נפגעת העבירה ואמה הביעו בפנייתן לבית המשפט. סבור אני כי זה המקרה להפעיל, לצד הענישה המקובלת, גם שימוש באמצעים של צדק מאחה (Restorative Justice), וזאת בדרך של מתן דגש לטיפול בפגיעה האישית בנפגעת העבירה ובמשפחתה ומתן מענה לצרכי נפגעת העבירה במסגרת בה היא חיה, ובדרך של תיקון הפגיעה בה

בית המשפט המחוזי בחיפה

22 אפריל 2013

ת"פ 5011-12 מדינת ישראל נ' פלוני

באמצעות פיצוי משמעותי שייגזר. סבור אני כי שימוש באמצעי זה, ביחד עם גזירת עונש מרתיע צופה פני עתיד, וגזירת עונש מתון הכולל רכיב טיפולי בפיקוח של בית המשפט, כל אלו מגלמים את תכלית הענישה.

אוסף עוד, כי ביחד עם הענישה המוחשית והפיצוי הממשי, סבור אני כי במקרה זה יש לגזור על הנאשם גם עונש צופה פני עתיד, אשר ירתיעו מפני ביצוע של כל עבירה נוספת, וזאת בדרך של מאסרים מותנים.

סיכום הענישה וגזר הדין

אשר על כן ובסיכומי של דבר מצאתי לנכון לחרוג במקר הזה ממתחם הענישה שקבעתי. בשים לב להוראות סעיף 40ד(א) לחוק העונשין, ולאחר ששוכנעתי כי קיים סיכוי של ממש כי הנאשם ישתקם, אני גוזר על הנאשם את העונשים שיפורטו, הכוללים רכיב של ענישה, רכיב של טיפול בפיקוח שירות המבחן ורכיב של פיצוי משמעותי לנפגעת העבירה.

בגין העבירות שבביצוען הורשע, אני גוזר על הנאשם עונש של 24 חודשי מאסר, מהם 6 חודשי מאסר לריצוי בפועל ו-18 חודשי מאסר על תנאי. התנאי הוא שהנאשם לא יעבור כל עבירה מין בה הורשע וכן לא יעבור כל עבירה של סחיטה באיומים או בכוח, ויורשע בגינה, וזאת בתוך 3 שנים מהיום.

כמו כן, אני גוזר על הנאשם 6 חודשי מאסר על תנאי, והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור עבירה של איומים ועבירה של הטרדה באמצעות מתקן בזק, וזאת תוך 24 חודשים מהיום.

אני מתיר לנאשם לרצות את 6 חודשי המאסר שנגזרו עליו, בעבודות שירות. בהתאם להמלצת הממונה על עבודות השירות, אני מורה שהנאשם יעבוד בחברת קדישא בחדרה, ועליו להתייבב לתחילת עבודתו ביום 8.5.13. ביום ההתייבבות עליו להגיע בשעה 8:00 למשרדי הממונה על עבודות השירות שבמפקדת מחוז הצפון של יחידת עבודות השירות של שב"ס, במתחם כלא חרמון. הובהר לנאשם, כי אם יפר את הוראות הממונה על עבודות השירות ו/או יבצע עבירה נוספת כלשהי בתקופת עבודות השירות, כי אז ניתן יהיה להפקיע את עבודות השירות ויהיה עליו לרצות את עונש המאסר במתקן כליאה.

אני מורה להעמיד את הנאשם בפיקוח שירות המבחן, לתקופה של 3 שנים מהיום. יצוין כי ער אני לעובדה ששירות המבחן הציע, בתסקירו הראשון, להעמיד את הנאשם בפיקוחו לתקופה של שנתיים, ובתסקירו השני לתקופה של 18 חודשים. עם זאת סבור אני, שבמקרה זה יש להעמיד את הנאשם בפיקוח שירות המבחן לתקופה המירבית, דהיינו לשלוש שנים.

בית המשפט המחוזי בחיפה

22 אפריל 2013

ת"פ 5011-12 מדינת ישראל נ' פלוני

1 הובהר לנאשם כי אם יפר את הוראות שירות המבחן ו/או לא ישתלב בהליך טיפולי ו/או יבצע עבירה
2 נוספת, כלשהי, בתקופת היותו נתון בפיקוח שירות המבחן, כי אז ניתן יהיה להחזיר את עניינו לדיון
3 בבית המשפט, להפקיע את צו המבחן ולגזור עליו עונש נוסף, בשים לב לחומרת העבירות שבביצוען
4 הורשע.

5
6 בשים לב לכל האמור לעיל, בהתחשב בחומרת הפגיעה בנפגעת העבירה ובמשפחתה, אני מחייב את
7 הנאשם לפצות את נפגעת העבירה, ולשלם לה פיצוי כספי בסכום של 60,000 ₪.

8
9 סכום זה ישולם בדרך של חילוט פיקדון בסך 20,000 ₪ שהפקיד הנאשם להבטחת תנאי שחרורו
10 ממעצר, והיתרה, בסך 40,000 ₪, תשולם בתוך 30 ימים מהיום, שאם לא כן יישא הסכום הנ"ל
11 הפרשי הצמדה וריבית כחוק.

הודעה לנאשם זכותו לערער לבית המשפט העליון בתוך 45 ימים.

12
13
14
15 בנסיבות העניין, אני מתיר את פרסומו של גזר הדין, ואולם זאת ללא פרטים מזהים של הנאשם וכל
16 פרט אחר, אשר יש בו כדי לחשוף את זהותה של נפגעת העבירה.

17
18 ניתן היום, י"ב אייר תשע"ג, 22 אפריל 2013, במעמד הצדדים ובאי כוחם.

ר' שפירא, שופט